Lietas arhīva Nr. KA04-0961-23/14
ECLI:LV:RAT:2023:1219.15220023723.6.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2023.gada 19.decembrī

Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģija šādā sastāvā
tiesas sēdes priekšsēdētājs tiesnesis Ģirts Aizsils,
tiesnese Diāna Dumbre,
tiesnese Signe Grīnberga,
piedaloties prokurorei Viktorijai Soldatovai
atklātā tiesas sēdē apelācijas kārtībā izskatīja krimināllietu /pers. A/, personas kods /personas kods/, apsūdzībā pēc Krimināllikuma 262.panta pirmās daļas, saistībā ar Daudznozaru specializētās prokuratūras prokurores Viktorijas Soldatovas apelācijas protestu par Rīgas pilsētas tiesas 2023.gada 17.jūlija spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] Ar Rīgas pilsētas tiesas 2023.gada 17.jūlija spriedumu /pers. A/ atzīts par vainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 262.panta pirmajā daļā un sodīts ar brīvības atņemšanu uz 4 (četriem) mēnešiem, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 4 (četriem) gadiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 51.pantu, pieskaitīts neizciestais papildsods pēc Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2019.gada 21.oktobra sprieduma un galīgais sods noteikts brīvības atņemšana uz 4 (četriem) mēnešiem, ar probācijas uzraudzību uz 2 (diviem) gadiem 6 (sešiem) mēnešiem, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 4 (četriem) gadiem.

Noteikts soda izciešanas termiņu skaitīt no soda faktiskā izciešanas brīža.

Saskaņā ar Krimināllikuma 52.pantu brīvības atņemšanas soda izciešanas termiņā ieskaitīts aizturēšanā pavadītais laiks no 2023.gada 16.marta plkst.21.10 līdz 2023.gada 17.martam plkst.19.20, t.i., viena diena.

Noteikts /pers. A/ piemēroto drošības līdzekli – uzturēšanās noteiktā vietā –, atstāt negrozītu līdz sprieduma spēkā stāšanās brīdim.

Noteikts piedzīt no /pers. A/ par labu valstij 160,50 *euro* par aizstāvju Daira Anučina un Raita Tiltiņa sniegto juridisko palīdzību.

Noteikts saskaņā ar Krimināllikuma 70.^{14}panta 1.^{1}daļu piedzīt no /pers. A/ transportlīdzekļa /marka,modelis/, valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, daļēju vērtību 300 *euro* apmērā par labu valstij.

[2] Pirmās instances tiesa spriedumā atzina, ka /pers. A/ vadīja transportlīdzekli bez atbilstošas kategorijas transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām, atrodoties alkohola ietekmē šādos apstākļos:

2023.gada 16.martā ap plkst.18.18 /pers. A/ vadīja transportlīdzekli – automašīnu /marka,modelis/, valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, ar kuru brauca /pilsētas nosaukums/, pa /ielas nosaukums/ ielu no /ielas nosaukums/ ielas puses /ielas nosaukums/ielas virzienā, bez transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām (transportlīdzekļa vadīšanas tiesības noteiktā kārtībā nav iegūtas) un atrodoties alkohola ietekmē. Minimālā alkohola koncentrācija /pers. A/ izelpotajā gaisā konstatēta 1,61 promiles.

/pers. A/ vadītais transportlīdzeklis /marka,modelis/ ietriecās stāvošā automašīnā /marka,modelis/, valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, pēc tam apstājās pie nama Nr./numurs/ /nosaukums/ ielā, /pilsētas nosaukums/.

Šādas /pers. A/ darbības pirmās instances tiesa kvalificēja atbilstoši Krimināllikuma 262.panta pirmajai daļai.

[3] Par pirmās instances tiesas spriedumu apelācijas protestu iesniedza Daudznozaru specializētās prokuratūras prokurore Viktorija Soldatova, pārsūdzot spriedumu daļā par noteikto papildsodu pēc Krimināllikuma 262.panta pirmās daļas un galīgo sodu saskaņā ar Krimināllikuma 51.pantu.

Prokurore konstatē pirmās instances tiesa spriedumā norādīto, ka Krimināllikuma 262.panta pirmās daļas sankcija paredz brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai probācijas uzraudzību, vai sabiedrisko darbu, vai naudas sodu, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz pieciem gadiem (likuma redakcijā, kas spēkā no 2022.gada 25.novembra).

Tajā pašā laikā pirmās instances tiesa ir noteikusi /pers. A/ papildsodu – transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšana uz četriem gadiem un nav motivējusi vieglāka papildsoda nekā sankcijā noteikts piemērošanas iemeslus. Prokurores ieskatā tas ir pretrunā ar Krimināllikuma 49.panta pirmo un trešo daļu.

Prokurore lūdz atcelt pirmās instances tiesas spriedumu daļā par apsūdzētajam noteikto papildsodu pēc Krimināllikuma 262.panta pirmās daļas un noteikt sodu brīvības atņemšanu uz 4 (četriem) mēnešiem, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 5 (pieciem) gadiem.

Pamatojoties uz Krimināllikuma 51.pantu, pēc spriedumu kopības /pers. A/ noteikt galīgo sodu brīvības atņemšanu uz 4 (četriem) mēnešiem, ar probācijas uzraudzību uz 2 (diviem) gadiem 6 (sešiem) mēnešiem, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 5 (pieciem) gadiem.

[4] Ar Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijas tiesneša Ģirta Aizsila 2023.gada 28.augusta lēmumu lieta pieņemta iztiesāšanai apelācijas kārtībā rakstveida procesā.

[5] Ar Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijas 2023.gada 28.septembra lēmumu nolemts lietu izskatīt mutvārdu procesā.

[6] Apelācijas instances tiesas sēdē apsūdzētais /pers. A/ atzina prokurores iesniegto protestu, papildus paskaidrojumus nesniedza.

[7] Apelācijas instances tiesas sēdē prokurore Viktorija Soldatova uzturēja iesniegto apelācijas protestu pilnā apjomā pēc tajā norādītajiem motīviem.

Motīvu daļa

[8] Tiesas kolēģija, iepazinusies ar krimināllietas materiāliem, izvērtējusi apelācijas protestā norādītos argumentus, uzklausījusi apsūdzētā viedokli, atzīst, ka prokurores protests ir apmierināms un pirmās instances tiesas spriedums atceļams daļā par /pers. A/ noteikto sodu un daļā par noteikto galīgo sodu saskaņā ar Krimināllikuma 51.pantu, taisot šajās daļās jaunu spriedumu.

[9] Tiesas kolēģija konstatē, ka pirmās instances tiesā lieta iztiesāta mutvārdu procesā. Pirmās instances tiesā, ņemot vērā, ka apsūdzētais savu vainu viņam inkriminētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā atzina pilnībā, tiesas sēdē pieteica un uzturēja lūgumu lietā neveikt pierādījumu pārbaudi, pierādījumu pārbaudes neveikšanas procesuālā būtība un sekas apsūdzētajam tika izskaidrotas, kā arī pirmās instances tiesai pēc krimināllietas materiālu pārbaudes neradās šaubas par apsūdzētā /pers. A/ vainīgumu viņam izvirzītajā apsūdzībā, kriminālprocess pamatoti tika iztiesāts, neveicot pierādījumu pārbaudi.

Tiesas kolēģijai, pārbaudot lietas materiālus, neradās šaubas par /pers. A/ celtās apsūdzības apjomu un noziedzīga nodarījuma kvalifikāciju.

Krimināllietu tiesas kolēģija konstatē, ka pirmās instances tiesa pamatoti atzina /pers. A/ par vainīgu Krimināllikuma 262.panta pirmajā daļā paredzēta noziedzīga nodarījuma izdarīšanā.

Ņemot vērā, ka no apelācijas protesta satura nepārprotami izriet, ka pirmās instances tiesas spriedums protestēts daļā par /pers. A/ noteikto papildsodu un tā pareizu noteikšanu pēc Krimināllikuma 262.panta pirmās daļas un galīgā soda noteikšanu, tiesas kolēģija apelācijas protestu izskata tajā izteikto prasību apjomā.

[10] Tiesas kolēģija konstatē, ka pirmās instances tiesa apsūdzētajam /pers. A/ pēc Krimināllikuma 262.panta pirmās daļas pamatsodu –brīvības atņemšanu uz četriem mēnešiem – noteica atbilstoši Krimināllikuma 46.pantā noteiktajiem soda noteikšanas vispārīgajiem principiem, ievērojot Krimināllikuma 35.pantā noteikto soda mērķi. Pirmās instances tiesa spriedumā vērtēja un motivēja, kādēļ apsūdzētajam nosakāms brīvības atņemšanas sods.

Tiesas kolēģija pirmās instances tiesas secinājumus un atzinumus par apsūdzētajam piespriežamā pamatsoda soda veidu un mēru atzīst par tiesiskiem un pamatotiem.

Tiesas kolēģija pirmās instances tiesas secinājumiem, atzinumiem un motivācijai par apsūdzētajam noteikto pamatsodu pievienojas pilnībā, līdz ar to uzskata, ka vēlreiz tos pašus motīvus atkārtot šajā nolēmumā nav nepieciešams.

[11] Tiesas kolēģija atzīst, ka pirmās instances tiesa pamatoti /pers. A/ noteica papildsodu – transportlīdzekļu vadīšanas tiesību atņemšana, jo to obligāti noteikt paredz Krimināllikuma 262.panta pirmās daļas sankcija.

Tiesas kolēģija, vērtējot protestā norādītos argumentus, konstatē, ka pirmās instances tiesa /pers. A/ papildsodu noteica Krimināllikuma 262.panta pirmās daļas redakcijā, kas bija spēkā līdz 2022.gada 25.novembrim un paredzēja transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem, tai pašā laikā sprieduma motīvu daļā atreferējot spēkā esošo Krimināllikuma 262.panta pirmās daļas sankciju, kas paredz transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšanu uz pieciem gadiem. Pirmās instances tiesa spēkā esošo Krimināllikuma normu nav ievērojusi, kā arī nav motivējusi, kamdēļ noteikts mazāks papildsoda mērs nekā to paredz panta sankcija. Līdz ar to pirmās instances spriedums atceļams daļā par apsūdzētajam noteikto papildsodu pēc Krimināllikuma 262.panta pirmās daļas, nosakot to atbilstoši Krimināllikuma 262.panta pirmās daļas sankcijai, kas spēkā no 2022.gada 25.novembra, proti, transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšana uz 5 gadiem.

[12] Apelācijas protests apmierināms arī daļā par galīgā soda noteikšanu saskaņā ar Krimināllikuma 51.panta nosacījumiem.

Tiesas kolēģija atzīst, ka pirmās instances tiesa, nosakot galīgo sodu pēc spriedumu kopības, pamatoti noteiktajam sodam pievienoja neizciesto papildsodu – probācijas uzraudzība – pēc Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2019.gada 21.oktobra sprieduma, taču, nosakot galīgo sodu, nepareizi noteica papildsoda – transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšana – mēru, tāpēc arī šajā daļā pirmās instances tiesas spriedums atceļams.

Ievērojot iepriekš norādītos apstākļus, pirmās instances tiesas spriedums atceļams daļā par /pers. A/ noteikto sodu un galīgo sodu, jo atceļot spriedumu daļā par papildsodu, spriedums atceļams arī daļā par pamatsodu un galīgo sodu, un no jauna nosakāms sods pēc Krimināllikuma 262.panta pirmās daļas un galīgais sods saskaņā ar Krimināllikuma 51.pantu.

[13] Ņemot vērā iepriekš norādīto, tiesas kolēģija pēc Krimināllikuma 262.panta pirmās daļas /pers. A/ nosaka brīvības atņemšanas sodu uz 4 mēnešiem, atņemot transportlīdzekļu vadīšanas tiesības uz 5 gadiem un, pamatojoties uz Krimināllikuma 51.panta pirmo daļu, /pers. A/ nosaka galīgo sodu – brīvības atņemšana uz 4 mēnešiem, ar probācijas uzraudzību uz 2 gadiem 6 mēnešiem, atņemot transportlīdzekļu vadīšanas tiesības uz 5 gadiem.

Pārējā daļā pirmās instances tiesas spriedums atstājams negrozīts kā tiesisks un pamatots.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 563.panta pirmās daļas 3.punktu, Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģija

nosprieda

atcelt Rīgas pilsētas tiesas 2023.gada 17.jūlija spriedumu daļā par /pers. A/ noteikto sodu un noteikto galīgo sodu.

/pers. A/ pēc Krimināllikuma 262.panta pirmās daļas sodīt ar brīvības atņemšanu uz 4 (četriem) mēnešiem, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 5 (pieciem) gadiem.

Pamatojoties uz Krimināllikuma 51.panta pirmo daļu, galīgo sodu /pers. A/ noteikt pēc spriedumu kopības, noteiktajam sodam pilnīgi pievienojot neizciesto papildsodu – probācijas uzraudzība – pēc Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2019.gada 21.oktobra sprieduma, – brīvības atņemšanu uz 4 (četriem) mēnešiem, ar probācijas uzraudzību uz 2 (diviem) gadiem 6 (sešiem) mēnešiem, atņemot transportlīdzekļu vadīšanas tiesības uz 5 (pieciem) gadiem.

Pārējā daļā Rīgas pilsētas tiesas 2023.gada 17.jūlija spriedumu atstāt negrozītu.

Nolēmumu var pārsūdzēt desmit dienu laikā kasācijas kārtībā Augstākajā tiesā par kasācijas iemesliem, kas paredzēti Kriminālprocesa likuma 574. un 575.pantā, iesniedzot sūdzību vai protestu Rīgas apgabaltiesā.

Pilns nolēmums pieejams tiesas kancelejā 2024.gada 2.janvārī.

Tiesnesis	Ģirts Aizsils
Tiesnese	Diāna Dumbre
Tiesnese	Signe Grīnberga

Dokuments parakstīts elektroniski ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu.